

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: A. Cucerescu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lilia Crasiuc, reprezentată de avocatul Ion Căpățină,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Tică și Elizaveta Tică către Lilia Crasiuc cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise apelurile declarate de Lilia Crasiuc, reprezentată de avocatul Ion Căpățină și de Ivan Tică și Elizaveta Tică, reprezentați de avocatul Victor Tatarciuc, și casată hotărârea din 22 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 29 august 2017, Ivan Tică și Elizaveta Tică au depus cerere de chemare în judecată către Lilia Crasiuc, prin care au solicitat încasarea din contul pârâtei a prejudiciului material în sumă de 15603 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 200000 de lei și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat, că la 22 martie 1995, Tică Vera a transmis în donație pârâtei Crasiuc Lilia o cotă-parte în mărime de 4/5 din bunurile sale imobile, și anume din casa particulară, unde locuiesc și reclamanții.

Anterior, efectuării acestei donații, familia reclamanților Tică Ivan și Tică Elizaveta a fost afectată de către pârâta Crasiuc Lilia, care a intervenit în relațiile familiale, și a intrat în încrederea reclamantei Tică Vera, care a și decurs la acest gest de binefacere în detrimentul familiei reclamanților, ulterior, s-au iscat certuri între părți.

Crasiuc Lilia a provocat scandaluri, certuri, o atmosferă insuportabilă de conviețuire într-o ogradă comună, unde locuiesc mai mulți oameni, care sunt supuși zilnic unor stresuri morale și fizice enorme, deoarece pârâta a pornit acțiunea, cât și în baza comportamentului insuportabil de amenințare, batjocuri și cuvinte obscene din partea acesteia adresate reclamanților personal în public.

La 21 octombrie 2009, pârâta Crasiuc Lilia a înaintat o cerere de chemare în

judecata către persoanele care locuiesc într-o ograda, Tică Ivan, Papușă Vera, Sîrbu Nadejda, cu privire la stabilirea modului de folosință a terenului de pământ din curtea comună, astfel, din 2009, reclamanții au fost de nenumărate ori chemați în instanța de judecată, au dat depoziții asupra cererii în cauză, au suportat stresuri și au fost supuși amenințărilor din partea pârâtei, înaintea și după ședințele de judecată, acasă, au suportat niște prejudicii morale și psihice enorme cauzate sănătății și sistemului nervos din partea ultimei.

Totodată de mai multe ori, au fost numite și petrecute expertize tehnice, chiar și cu ieșirea la fața locului a experților, care au muncit în prezența lor, astfel, menționând că, au fost supuși la anumite cheltuieli cu privire la achitarea serviciilor experților în pofida faptului, ca nu ei au fost inițiatorii aceluși litigiu și acelor expertize, fiind impuși de instanța de judecată la achitarea acestor servicii. Prin urmare, după ce experții, ultimul Raport nr.013360, seria BB 2, au ajuns la concluzia, că nu e posibil de stabilit suprafețele de teren aflate în posesia de facto a fiecărui coproprietar cu indicarea hotarelor, pârâta la data de 04 ianuarie 2017, a depus o cerere cu privire la renunțarea de la acțiune, în conformitate cu art. 212 Cod de procedură civilă, care a fost admisă de instanță.

În opinia reclamanților, toate cheltuielile cu privire la prejudiciul moral cauzat lor de către pârâtă, cât și prejudiciul material care este constituit din taxele de stat, servicii de asistență juridică, achitarea serviciilor experților urmează a fi achitate de către pârâtă Crasiuc Lilia, menționând că, pe parcursul judecării cauzei anterioare au beneficiat de serviciile avocaților în sumă totală de 15000 de lei, plata pentru serviciile experților, fapt confirmat prin bonul de încasare a numerarului nr.227531765 din 27 ianuarie 2011, în sumă de 79,10 de lei, prin bonul de plată a serviciilor medicului-legist, 22 de lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria EC nr.430646 din 16 iulie 2009, pentru expedierea scrisorii prelabile pârâtei în sumă de 10,95 lei, fapt confirmat prin chitanța din 30 iunie 2017, chitanța pentru achitarea taxei de stat în sumă de 100 de lei, bonul de încasare a numerarului din 08 iunie 2011, pentru serviciile experților a achitat la data de 10 august 2010 suma de 590 de lei, fapt confirmat prin bonul de încasare nr. 2108781217, astfel, toate cheltuielile de judecată menționate în sumă totală de 15603 de lei, urmează a fi încasate de la pârâtă, care a înaintat acțiunea anterioară în judecată în mod neîntemeiat și care apoi a renunțat la acțiune.

La 30 iunie 2017, au expedit în adresa pârâtei o cerere prelabilă cu aviz recomandat, însă ultima a refuzat recepționarea acesteia, prin urmare procedura prelabila fiind respectată.

Prin hotărârea din 22 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Crasiuc Lilia în beneficiul lui Tică Ivan prejudiciul material în mărime de 3000 de lei și prejudiciul moral în sumă de 5000 de lei. S-a încasat din contul pârâtei Crasiuc Lilia în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 27 februarie 2019, (în interiorul termenului de atac), prin intermediul secției evidență și documentare procesuală a instanței de fond, Crasiuc Lilia, reprezentată de avocatul Căpățînă Ion, împuternicit prin mandatul seria MA nr. 11566778 din 11 septembrie 2017, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

La 04 martie 2019, (în interiorul termenului de atac), prin intermediul secției evidență și documentare procesuală a instanței de fond, Tică Ivan și Tică Elizaveta, reprezentați de avocatul Tatarciuc Victor, împuternicit prin mandatul seria MA nr. 0931763 din 28 septembrie 2017, au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia în partea respingerii acțiunii.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelurile declarate au fost admise, casată integral hotărârea din 22 februarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani și pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a respins integral, ca fiind nefondate, pretențiile înaintate de Tică Elizaveta către Crasiuc Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

S-au admis parțial pretențiile lui Tică Ivan înaintate către Crasiuc Lilia, cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat din contul Liliesi Crasiuc în beneficiului lui Tică Ivan prejudiciul constituit din cheltuielile de judecată suportate în cadrul procesului civil nr. 2-21/14, examinat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru și, anume, plata pentru asistența juridică în sumă de 3000 (trei mii) de lei și plata pentru efectuarea expertizei în sumă de 390 (trei sute nouăzeci) de lei.

S-a încasat din contul Liliesi Crasiuc în beneficiului lui Tică Ivan cheltuielile de judecată suportate în actuala pricină, formate din plata pentru serviciile avocatului în sumă de 2000 (două mii) de lei și plata serviciilor poștale pentru expedierea cererii prealabile în sumă de 10,95 (zece) lei 95 de bani.

În rest, pretențiile lui Tică Ivan înaintate către Crasiuc Lilia, cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, precum și cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată, s-au respins ca fiind nefondate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, deoarece reclamantul Tică Ivan a demonstrat existența și suportarea reală a cheltuielilor de judecată în procesul civil anterior, acestea fiind necesare pentru apărarea drepturilor și intereselor ultimului, iar litigiul s-a finalizat cu încetarea procesului urmare a renunțării de la acțiune a reclamantei Crasiuc Lilia din acel proces și pârâtă în actualul litigiu, iar instanța la emiterea încheierii de încetare a procesului nu a compensat aceste cheltuieli de judecată, Colegiul consideră întemeiată pretenția lui Tică Ivan înaintată în acest sens, urmând a fi compensate cheltuielile real suportate de parte, necesare și rezonabile procesului.

Astfel, instanța de apel a conchis potrivit materialelor pricinii, probelor și înscrisurilor prezentate de reclamant, că cheltuielile reale, necesare și rezonabile suportate de Tică Ivan în cadrul procesului civil inițiat către acesta de Crasiuc Lilia constituie suma de 3000 de lei - plata pentru asistența juridică acordată și suma de 390 de lei - plata pentru efectuarea expertizei. Or, potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 96 Cod de procedură civilă: (1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut

câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile; (1¹) Cheltuielile indicate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

La 01.04.2020, Lilia Crasiuc, reprezentată de avocatul Ion Căpățină, prin intermediul poștei electronice a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 05.05.2020 a prezentat recursul în original.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, cât și cu decizia Curții de Apel Chișinău, le consideră vădit ilegale și nefondate, care urmează a fi casate cu restituirea cauzei la rejudecare, în alt complex de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 12 decembrie 2019 și comunicată participanților la proces la 26 februarie 2020 (f. d. 212), iar recursul fiind recepționat de către recurentă la 26.02.2020, a fost declarat la 01 aprilie 2020. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Lilia Crasiuc, reprezentată de avocatul Ion Căpățină, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Lilia Crasiuc, reprezentată de avocatul Ion Căpățină, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Lilia Crasiuc, reprezentată de avocatul Ion Căpățină.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Lilia Crasiuc, reprezentată de avocatul Ion Căpățină.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru